

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA ALS DRETS DE PARTICIPACIÓ (PARCS, JARDINS I PLATGES)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 25 d'octubre de 2023, el ciutadà, que actua com a president de l'associació Collserola Sport Respecte i Ciclisme (CSRC), va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- La manca d'atenció i de diàleg per part del Consorci del Parc Natural de Collserola per valorar la pràctica del ciclisme de muntanya al parc.
- En data 24 d'octubre de 2023, s'havia adreçat una instància al director del Consorci amb la petició de creació d'un espai de diàleg, on puguin participar tots els agents interessats, per debatre la possibilitat d'us de bicicletes pels corriols del Parc Natural de Collserola.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se **al Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola** per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 2 de novembre de 2023 es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

El dia 19 de desembre de 2023 es va assistir a la sessió del Consell Consultiu del Parc Natural de la Serra de Collserola, que va tenir lloc a la sala d'actes del Centre d'Informació del Consorci.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 29 d'abril de 2023 aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa les actuacions d'atenció i de foment de la participació dutes a terme pel Consorci.

CONSIDERACIONS

1. Antecedents en relació amb l'ús ciclista al parc

Des de fa anys el Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola treballa per garantir una bona convivència entre els diferents usos que es donen en el parc, entre els quals hi ha l'ús ciclista. És així que, el text articulat de les ordenances del parc de Collserola assenyala unes pautes de comportament que tenen per objectiu **fer compatible l'ús de la bicicleta amb l'ús a peu i la protecció del patrimoni natural del parc.**

En aquest text **es prohibeix expressament circular en bicicleta per corriols**, rieres, camps a través, camins d'amplada inferior a tres metres i vies especialitzades per a altres usos. L'objectiu principal d'aquesta regulació és protegir el patrimoni natural i alhora permetre el seu gaudi, de manera sostenible, per part de tota la ciutadania.

No podem obviar la importància que tenen els **espais verds públics a la ciutat**, fonamentals per al lleure i la convivència, i que cal **que siguin de qualitat i accessibles per a tothom.**

Recordem que la declaració del parc de Collserola com a parc natural estableix la protecció, conservació i millora del seu patrimoni natural i dels valors geològics, biològics, ecològics, paisatgístics, etnològics, agrícoles i culturals inclosos en el seu àmbit, com a recurs ambiental estratègic en el si de l'àrea metropolitana de Barcelona.

En aquest marc, i atenent que **les queixes més recurrents del parc giraven entorn a l'ús ciclista per espais expressament prohibits**, l'any 2016 es va crear la Taula d'Ús Públic del Parc Natural de la Serra de Collserola amb el personal tècnic de tots els ajuntaments que conformen el parc. Aquesta taula de treball va analitzar de manera específica la situació de la bicicleta de muntanya i es va decidir de dur a terme una sèrie d'accions informatives i comunicatives al territori durant els anys següents per fer divulgació de la normativa del parc.

Per abordar el problema de convivència i de circulació amb seguretat existent entre els diferents usos del parc també es van fer estudis d'afluència que van constatar un increment elevat de l'ús ciclista.

2. Accions de diàleg dutes a terme amb les entitats ciclistes

Segons l'informe facilitat pel Consorci, l'any 2007 es va portar a terme el **Projecte Bici** amb la participació de les entitats ciclistes, en què es va elaborar de forma conjunta una guia que recollia els itineraris en BTT que seguien la normativa aprovada l'any 2000 pel mateix Consorci.

L'any 2016, en el marc de la **Taula d'Ús Públic del Parc Natural de la Serra de Collserola** es va reprendre el contacte amb les entitats que van encapçalar el Projecte Bici, entre elles, Biciclot, Unió Ciclista Sant Cugat, Probike i Federació Catalana de Ciclisme.

L'any 2017 es va abordar l'ordenació ciclista amb diferents sessions de valoració i de propostes. Fruit d'aquestes sessions es va aprovar una modificació de les ordenances del parc per incloure nous matisos en els criteris d'autorització, ja que com hem exposat en l'apartat anterior, l'ús del parc s'estava incrementant exponencialment. També es va aprovar la **xarxa de camins per a activitats organitzades**, i es va establir un límit d'activitats anuals segons tipologia.

L'any 2018 es va fer una **reunió de treball** en què es van convocar tant les entitats ciclistes, de les quals en van participar set, com representants dels diferents ajuntaments. Es van tractar les actuacions de comunicació, les intervencions sobre el territori i la regulació i vigilància al parc.

Recordem que la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat disposa que s'ha de procurar una relació harmoniosa entre l'hàbitat, els serveis públics, els equipaments, els espais verds i les estructures destinades als usos col·lectius, i recull **el dret de la ciutadania a la participació** per assolir una planificació i una gestió urbana que aconsegueixi l'equilibri entre l'urbanisme i el medi ambient, així com el dret a la circulació i a la tranquil·litat (art. XIX i XX).

En aquest sentit, i a banda dels òrgans de participació estatutaris del Consorci (Consell Consultiu i Consell Científic Assessor), així com la Taula d'Entitats Col·laboradores del Parc Natural que participen en alguns dels programes de foment de la participació i suport al voluntariat, també es disposa de diversos canals de contacte perquè la ciutadania pugui fer arribar les seves consultes, incidències, queixes o suggeriments, els quals estan publicitats a la pàgina web del Consorci.

3. Atenció per part del Consorci a l'associació CSRC

Pel que fa a les reunions i trobades bilaterals amb l'associació CSRC, el Consorci destaca les tres darreres reunions. Anteriorment i **durant els anys 2018 i 2019**

s'havien mantingut diverses trobades amb l'anterior gerència i en alguna d'aquestes trobades s'havia tractat la proposta de crear un *trail center* a Barcelona.

Al febrer del 2022, i a petició de CRSC en una sessió del Consell Consultiu, es va mantenir una reunió presencial amb dues persones representants de CRSC amb la participació del vicepresident executiu del Consorci, l'alcalde de Molins de Rei, el director gerent del Consorci, tres persones vinculades als serveis de Medi Natural i Territori i al d'Ús Públic, Divulgació i Educació Ambiental del Consorci.

En data 22 de març de 2023 i a petició del president de l'associació CRSC, es va mantenir una reunió amb ell en què va estar present el director gerent del Consorci i la cap del Servei d'Ús Públic, Divulgació i Educació Ambiental.

En data 13 de desembre de 2023 es va convocar presencialment l'associació CSRC per tractar la petició registrada en data 24 d'octubre de 2023. A la reunió hi van assistir la cap del servei d'Ús Públic i Educació Ambiental, una persona representant de l'Estació Biològica del Parc, el cap del Servei de Medi Natural i Territori i el director gerent del Consorci. Es va acordar portar la seva proposta a la següent sessió del Consell Consultiu de data 19 de desembre de 2023.

El Consorci també ha volgut destacar que durant la primavera i l'estiu del 2023 es va mantenir un contacte fluid, tant verbalment com per correu electrònic, amb l'associació especialment en els casos de possibles conflictes.

D'altra banda, s'esmenta que hi ha hagut l'ocasió de contraposar els diferents punts de vista en reunions o actes públics com, per exemple, el desenvolupat en data 1 de juliol de 2023 i organitzat pel Club Muntanyenc de Sant Cugat amb el títol "L'ús ciclista al PN de Collserola: treballem conjuntament la convivència i la preservació del medi".

També s'informa que **la direcció gerència del Consorci ha convidat sempre els representants de CRSC a assistir a les sessions del Consell Consultiu del Parc, i a formar-ne part des que es van constituir com a associació.**

Així, van assistir com a convidats a les sessions de dates 29 d'octubre de 2019 de Consell Consultiu Extraordinari per tractar l'ús ciclista al parc, i de 9 de desembre de 2019 de Consell Consultiu Ordinari. En data 3 de novembre de 2019 van sol·licitar la seva incorporació formal al Consell Consultiu, i en la sessió de data 9 de juliol de 2020 l'Assemblea General del Consorci va aprovar-ne la incorporació.

Des d'aleshores han participat en les sessions del Consell Consultiu en dates 22 de juliol de 2020, 28 d'octubre de 2020, 27 de juliol de 2021, 17 de desembre de 2021, 14 de desembre de 2022, 21 de juny de 2023 i 19 de desembre de 2023. En totes aquestes sessions, **CSRC ha pogut intervenir i expressar les seves opinions sobre l'ús ciclista al parc o sobre altres assumptes de l'ordre del dia.**

En la sessió del 19 de desembre de 2023, a la qual aquesta Sindicatura va assistir com a observadora, es va debatre la proposta presentada per CSRC sobre els usos esportius dins del parc. En aquesta sessió es va acordar igualment establir un espai de diàleg específic per tal de tractar aquest assumpte.

En aquest sentit, ja **s'ha constituït el grup de treball específic sobre la gestió de l'ús públic i les activitats esportives al Parc Natural.**

Recordem que **el Consell Consultiu és un dels òrgans estatutaris de participació dins del Parc Natural** en què hi ha representació dels diferents sectors socials, acadèmics, culturals, professionals, econòmics i entitats privades sense ànim de lucre, que persegueixen finalitats d'interès general concurrents amb les pròpies del Consorci.

A més, per a una millor integració de les funcions consultives previstes al Decret 146/2010, de 19 d'octubre, de declaració del Parc Natural de Collserola i de les reserves naturals parcials de la Font Groga i de la Rierada - Can Balasc, **el Consell pot crear comissions sectorials per a cada àmbit de gestió del Parc Natural**, per tal de tractar i debatre amb la freqüència escaient els temes que li corresponguin.

4. Resolucions dels òrgans de govern del Consorci

L'Assemblea General del Consorci va aprovar en sessió de data 21 de novembre de 2019, el **Pla d'acció 2020-2024 de l'Estratègia d'ordenació de l'ús del Parc Natural de Collserola**. Una de les línies de treball programades en aquest pla és l'activitat esportiva, i en el decurs de la sessió es va comentar la proposta que el col·lectiu CSRC estava fent arribar a les diferents administracions.

En la sessió extraordinària i urgent de la Comissió Executiva del Consorci de 2 de juliol de 2020 es va aprovar **el Dictamen de valoració de la proposta de CSCR** que donava conformitat a l'informe tècnic intern emès pel Servei d'Ús Públic, Divulgació i Educació Ambiental d'avaluació de la proposta de data 13 de març de 2020, expedient 2018/112-DA, i **en proposava la desestimació.**

D'altra banda, el Consorci ha volgut posar de manifest en el seu informe que l'Associació CSCR va presentar, en data 27 de desembre de 2021, **un recurs contenciós administratiu al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya contra l'Acord GOV/48/2021**, de 6 d'abril, pel qual s'aprova el Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge del Parc Natural de Collserola, publicat al *Diari oficial de la Generalitat de Catalunya* núm. 8383, de 9 d'abril de 2021 demanant que es declari nul de ple dret.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Consorci del Parc Natural de Collserola ha estat adequada, i no s'hi han observat indicis d'actuació municipal irregular que puguin conculcar els drets de la ciutadania.**

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.